

jo dog vidner om, at de ikke dese det ærede Medlems Opfattelse med Hensyn til Nødvendigheden af at faae Bistand til deres Virksomhed. Jeg siger, at denne Virksomhed er en anstrengende Virksomhed under høist prekære økonomiske Forhold. Tidligere er der gaaet ganske udmærkede Kræfter ind til denne Virksomhed, Kræfter, som have arbejdet paa en Maade, der fortjener en høj Grad af Anerkjendelse, og jeg nærer Tvivl om, at vi ville faae disse Kræfter erstattede, efterhaanden som de gaa af, især hvis denne for vort Folk saa gavnlige Institution ikke møder den Belælling og Tillid, som den efter sin Stilling har Krav paa. Det ærede Medlem sagde nok, at den skulde understøttes, men indirekte gennem de fattige Karle, som kom dertil. Jeg vil sige, at paa flere Steder er dette en noget farlig Understøttelse; thi den Understøttelse, som de fattige Karle bringe, er ofte kun en Afgift for den paa-gjældende Skole, da de med den Understøttelse, som de faae, ikke ere istand til at betale et passende Beberlag for Kost og Logis, saa at Skolen ofte er nødsaget til at udfylde det Nødvendige, og Følgen deraf vil da for Sommerkolens Vedkommende atter blive den, at i tyndt befolkede Egne vil den ikke faae nogen Hjælp. Nei, den eneste Maade, hvorpaa man efter min Opfattelse kan hjælpe, er ved at hjælpe de enkelte Personer, saa at de kunne komme med, som ellers ikke vilde have Evne til at komme paa en Højskole. Naar det ærede Medlem mente, at Ministeren kunde gjøre med disse Penge, hvad han vilde, saa vil jeg sige, at den nuværende Minister er jo gaaet ind paa visse Regler, og han er visnok nu, efter at have gjort Erfaringer, villig til at gaa ind paa saadanne Modifikationer deraf, som han ikke tidligere har villet gaa ind paa, og han har altsaa nu faaet en mindre Sum til Disposition, end han hidtil har havt. Der har været klaget over Fordelingen af disse Beløb, men det maa jo indrømmes, at, hvor godt Fordelingen end finder Sted, saa vil der dog altid — det har jeg tidligere flere Gange haft Leilighed til at udtale her — være Nogle, som ere misfornøiede med Fordelingen, naar de faae noget Mindre, end de havde ventet. Feil kan der selvfølgelig være tilstede, men naar den gode Villie er der, og man faar den fornødne Oplysning dertil; og naar den fornødne Offentlighed og Kritik over, hvorledes det er foregaaet, finder Sted — og her i Rigsdagen have vi jo altid Net til at kritisere dette — saa tror jeg nok, at der i den Henseende er fornøden Sikkerhed tilstede. Ministeren er altid gaaet frem efter visse Regler, og dersom han tidligere har forbigaaet Skoler, som han mente virkede i et andet Diemed — jeg erindrer, at dette skete for nogle Aar siden —, saa vil dette nu være rettet. — Naar det ærede Medlem mente, at jeg faldt sammen med det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgfreds (Scavenius) og den høitærede Minister med Hen-

syn til vort Forslag under Nr. 80, saa frygter jeg for, at det er det ærede Medlem selv, der kommer til at stemme med det nævnte ærede Medlem angaaende dette Spørgsmaal. Vi faae at se, hvem der kommer til at falde sammen i dette Spørgsmaal. Iøvrigt gjorde det mig ondt, at det ærede Medlem ved at tale om dette Spørgsmaal atter kom ind paa sine Drømme fra ifjor og den Skuffelse, han dengang led. Jeg vidste ikke rettere, end at det nuværende Ministerium var det ærede Medlems Ministerium fremfor nogen Andens, og at jeg saaledes vidste en vis Ubehødighed for det af det ærede Medlem opnaaede Resultat, og naar jeg nu, saavidt som Forholdene tillade det, yder min Medvirkning til at faae det bedst Mulige ud af det foreliggende Forhold, saa synes jeg, at jeg fortjener al Paaskjænnelse af det ærede Medlem for denne Virksomhed i Stedet for Mistillid og Tvivl. — Den høitærede Minister fremdrog Spørgsmaalet om Aftov Folkehøjskole. Jeg nævnte ikke dette Spørgsmaal, fordi jeg mente, at denne Sag kunde blive nærmere forhandlet imellem Udvalget og Ministeren mellem 2den og 3die Behandling, hvis den skal drages frem. Naar den høitærede Minister sagde, at denne Skole er fjernt beliggende, saa kommer det jo an paa, hvor man staar, naar man siger: fjernt. Stiller man sig i Midtpunktet af Riget, saa tror jeg, at den i alt Fald er lige saa nærliggende som Sorø, og dersom man vil tage Hensyn til de fraskilte danske Landsdele, som ligge udenfor vor statsretslige Grændse, saa er denne Skole endnu bedre beliggende end Sorø. Det viser sig ogsaa ved de store Forsamlinger, som til forskellige Tider ere afholdte der, at der er en let Adgang. Med Hensyn til Formaalet da skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa, da jeg tror, at der er forskellige Meninger derom. Jeg tror, at der er Nogle, som støtte den udvidede Folkehøjskole i det Haab, at en Statskole i Sorø derved kan blive overflødig; men jeg tror ogsaa, at der er Mange — og det netop de ivrigste Sorøskolevenner —, som støtte den for gennem dens Virksomhed at vise, hvor ønskelig og nødvendig en større Højskole er. Jeg har selv hørt en af de mest nidkjære Sorøhøjskolemænd sige: Over Aftov gaar Veien til Sorø, saa i den Henseende er der Intet præjudiceret med Hensyn til, hvad Fremtiden vil bringe, og hvad iøvrigt Skolen angaar, saa have vi jo fra een Side i Udvalget Oplysning om, hvorledes den gaar frem i at udvide sin Virksomhed, idet den forlader Karleskolen som almindelig Folkehøjskole, hvilket giver de bedste Udsigter for dens Virksomhed og for Trangen dertil. Jeg nævner kun dette i Anledning af den høitærede Ministers Streifbemærkning — som ingenlunde var en uvillig Streifbemærkning, det skal jeg indrømme —, idet jeg forbeholder mig at omtale Sagen ved 3die Behandling, forsaavidt den maatte komme frem. — Med Hensyn til Tilfynet, da tror jeg,